

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

Соціальна робота в освіті

(назва освітнього компонента)

підготовки _____ **магістра** _____

(назва освітнього ступеня)

спеціальності _____ **231 Соціальна робота** _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Соціальна робота. Соціальна педагогіка.

Луцьк – 2024

Силабус освітнього компонента «Соціальна робота в освіті» підготовки магістра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, за освітньо-професійною програмою Соціальна робота. Соціальна педагогіка.

Розробник: Белкіна-Ковальчук Олена Віталіївна, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(доц. Степаненко В. І.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 2 від 4 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри:

(проф. Чернета С.Ю.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота ОПП Соціальна робота. Соціальна педагогіка. ОС магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>120/ 4</u>		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>2</u> -ий <u> </u>
		Лекції <u>24</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>24</u> год.
ІНДЗ: <u>€</u>		Самостійна робота <u>64</u> год.
		Консультації <u>8</u> год.
	Форма контролю: <u>екзамен</u>	
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача (- ів)

ППП Белкіна-Ковальчук Олена Віталіївна,
 Науковий ступінь кандидат педагогічних наук,
 Вчене звання доцент
 Посада доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи
Контактна інформація
 Телефон: +380502789814,
 Електронна пошта: belkina-kovalchuk.olena@vnu.edu.ua
 Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Освітній компонент «Соціальна робота в освіті» належить до циклу нормативних дисциплін професійної підготовки магістра галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота, освітньо-професійної програми Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Вивчається в другому семестрі, формою підсумкового контролю є екзамен. На вивчення освітнього компонента відведено 4 кредити (120 годин), у тому числі: 24 годин лекційних, 24 год. практичних, 8 год. консультації та 64 год. самостійної роботи.

Вивчення освітнього компонента «Соціальна робота в освіті» спрямоване на формування знань щодо сутності, змісту, форм, методів соціальної роботи в освітній сфері та вироблення умінь і навичок застосовувати професійні знання в практичній діяльності.

2. Пререквізити:

Для освоєння освітнього компонента використовують знання, вміння і навички, сформовані у ході ОК «Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи», «Соціальна конфліктологія», «Соціальна робота в глобальному вимірі», «Правове регулювання надання соціальних послуг».

- Постреквізити:

Освоєння даного освітнього компонента є необхідною складовою для подальшого вивчення таких дисциплін, як: «Соціальна інклюзія», «Соціальна профілактика девіацій», «Моделювання, прогнозування та проектування в соціальній роботі», написання кваліфікаційної роботи та проходження професійно-орієнтованої практики.

3. **Метою** вивчення освітнього компонента є формування знань здобувачів освіти про нормативні документи, обов'язки, зміст, форми та методи соціальної роботи в сфері освіти.

Основними **завданнями** вивчення ОК «Соціальна робота в освіті» є: формувати знання

студентів про зміст, особливості соціально-педагогічної роботи в закладах освіти; формувати знання студентів про основні форми, методи соціальної роботи з різними суб'єктами освітнього процесу; формувати уміння на практиці застосовувати методи соціально-педагогічної діяльності.

4. Освітній компонент спрямований на формування інтегральної, загальних та фахових компетентностей, зокрема:

ІНТ. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

ФК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи та соціально-педагогічної діяльності.

ФК7. Здатність до професійної рефлексії.

ФК9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи та соціальної педагогіки.

ФК14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи і соціально-педагогічної діяльності.

ФК15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій.

ФК17. Здатність упроваджувати сучасні методи і технології вивчення та аналізу соціальних умов, оцінювання потреб, попередження, подолання або мінімізації наслідків конфліктів, соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

ФК18. Здатність об'єднувати зусилля суб'єктів соціальної роботи, планувати та координувати соціально-виховну та реабілітаційну роботу в соціальному і соціально-педагогічному середовищі.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН9. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи та соціально-педагогічної діяльності, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.

ПРН10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПРН11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командування та координувати командну роботу.

ПРН18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи, соціальної педагогіки.

ПРН19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проєкти і технології.

ПРН21. Застосовувати сучасні методи і технології вивчення та аналізу соціальних умов, оцінювання соціальних потреб, попередження, подолання або мінімізації наслідків конфліктів, соціальних ризиків та складних життєвих обставин у соціальній і соціально-педагогічній роботі з різними категоріями клієнтів.

ПРН22. Організовувати взаємодію, об'єднувати зусилля суб'єктів соціальної роботи, планувати та координувати соціально-виховну та реабілітаційну роботу з вразливими групами населення, сім'ями, дітьми та молоддю у соціальному і соціально-педагогічному середовищі.

Soft skills: вміння налагоджувати міжособистісні контакти; вміння працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та ін.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації: *словесні*: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда; *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація; *практичні*: *вправи*.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ занят.	Сам роб.	Консультації	Форма контролю/ балів
Змістовий модуль 1. Соціальна робота в освіті: історія, теорія, практика						
Тема 1. Становлення та особливості соціальної роботи в сфері освіти: український та зарубіжний досвід. Розвиток психологічної служби у системі освіти України. Історичні аспекти розвитку соціальної роботи в сфері освіти. Сутність категорій «соціальна робота» та «соціально-педагогічна робота». Психологічна служба в системі освіти України: мета, завдання, напрями та зміст роботи.	10	2	2	6	-	РМГ, ІРС / 3

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ занят.	Сам роб.	Консультації	Форма контролю/ балів
Тема 2. Роль та місце соціального працівника (соціального педагога) в освіті. Нормативно-правова база професійної діяльності соціального педагога в системі освіти України. Зміст роботи соціального педагога. Внутрішнє та зовнішнє коло взаємодії соціального педагога. Основні види документації соціального педагога. Нормативно-правова документація, особливості роботи з нею.	10	2	2	6	-	РМГ, ІРС / 3
Тема 3. Сучасні концепції, важливі для соціальної роботи в сфері освіти Якість життя; ексклюзія (соціальне виключення) та інклюзія (включення); стереотипи, стигма та дискримінація; адаптивна розвивальна соціалізація; резилієнс (стресостійкість); наснаження (емпаурмент).	12	2	2	7	1	РМГ, ІРС / 3
Тема 4. Основні підходи, форми та методи роботи соціального педагога. Підхід, орієнтований на сильні сторони клієнтів. Визначення понять «метод» та «форма». Характеристика методів та форм соціально-педагогічної роботи. Сутність індивідуальної та групової соціально-педагогічної роботи. Опис технологій соціально-педагогічної роботи.	14	4	2	7	1	РМГ, ІРС / 3
Тема 5. Діагностична робота соціального педагога Діагностичний мінімум в роботі соціального педагога. Моніторинг виникнення негативних станів учасників освітнього процесу. Конфіденційність в роботі соціального педагога.	11	2	2	6	1	РЗ, ІРС / 3

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ занят.	Сам роб.	Консультації	Форма контролю/балів
Тема 6. Просвітницько-профілактична робота соціального педагога Зміст просвітницько-профілактичної роботи соціального педагога. Сучасні просвітницько-профілактичні програми в роботі соціального педагога: мета, зміст, особливості впровадження.	11	2	2	6	1	РМГ, ТР, ІРС / 3
Тема 7. Консультативна діяльність Сутність, зміст консультативної діяльності соціального педагога. Алгоритм дій для забезпечення комфортної психологічної атмосфери	11	2	2	6	1	РМГ, ІРС / 3
Тема 8. Навчальна діяльність Навчальна діяльність соціального педагога: викладання навчального матеріалу за програмами курсів за вибором, факультативів, гуртків психологічного та соціально-педагогічного спрямування, «година психолога/соціального педагога».	14	2	4	7	1	РМГ, ТР, ІРС / 6

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ занят.	Сам роб.	Консультації	Форма контролю/ балів
Тема 9. Організаційно-методична робота соціального педагога Єдина система звітності (ЄЕСЗ) фахівців психологічної служби в системі освіти України: новизна та особливості роботи з нею. Фіксація поточної роботи працівників психологічної служби. Організація власної діяльності, аналіз та узагальнення результатів, підвищення власного професіоналізму через самоосвіту. Положення про атестацію педагогічних працівників; Про курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Всеукраїнський конкурс авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у	12	2	2	7	1	РМГ, ІРС / 3
Тема 10. Зв'язки з громадськістю Визначення понять «суб'єкт» та «об'єкт». Суб'єкт-суб'єктна взаємодія у соціально-педагогічній роботі. Взаємодія між суб'єктами соціально-педагогічної роботи з точки зору теорії управління. Зв'язки з представниками ГО та міжнародних організацій. Технології проектування у роботі соціального педагога. Рекламно-інформаційні технології у діяльності соціального педагога.	12	2	2	7	1	РМГ, ІРС / 3

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ занят.	Сам роб.	Консультації	Форма контролю/ балів
Тема 11. Професійна майстерність фахівців психологічної служби Професійний портрет фахівця соціальної сфери. Етика та професійні цінності в соціально-педагогічній роботі. Прийняття професійних рішень.	11	2	2	7	-	РМГ, ІРС / 3
Види підсумкових робіт						Балів
Модульна контрольна робота 1						60
ІНДЗ						4
Усього годин / балів	120	24	24	64	8	100

Примітки: ^{1/} / Методи та форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Соціальна робота в освіті: історія, теорія, практика

Тема 1. Становлення та особливості соціальної роботи в сфері освіти: український та зарубіжний досвід. Розвиток психологічної служби в системі освіти України.

Скласти картотеку статей з фахових періодичних видань, які присвячені соціальній роботі в сфері освіти. Підготувати презентацію про соціальну роботу в сфері освіти та підготовку фахівців в зарубіжних країнах (на вибір здобувача освіти). Проаналізувати Положення про психологічну службу системи освіти України. Скласти схему структури та підпорядкування психологічної служби. Зробити порівняльну характеристику змісту роботи соціального педагога, практичного психолога закладу освіти.

Тема 2. Роль та місце соціального працівника (соціального педагога) в освіті. Нормативно-правова база професійної діяльності соціального педагога в системі освіти України.

Скласти коло внутрішньої та зовнішньої взаємодії соціального педагога в закладі освіти. Проаналізувати нормативно-правову базу професійної діяльності соціального педагога в системі освіти України

Тема 3. Сучасні концепції, важливі для соціальної роботи в сфері освіти. Проаналізувати ключові концепції у сучасній соціальній роботі та їх використання в освітній сфері: якість життя; ексклюзія (соціальне виключення) та інклюзія (включення); стигма та дискримінація; адаптивна розвивальна соціалізація; резилієнс (стресостійкість); наснаження (емпаурмент).

Тема 4. Основні підходи, форми та методи роботи соціального педагога.

Проаналізувати складові підходу, орієнтованого на сильні сторони клієнтів та скласти кластер щодо його застосування на практиці.

Підготувати презентацію про використання педагогічних, соціологічних, психологічних, нетрадиційних методів в роботі соціального педагога.

Тема 5. Діагностична робота соціального педагога

Ознайомитись з діагностичним мінімумом у діяльності працівників психологічної служби (вебсайт ДНУ «ІМЗО»). Провести методичу (за вибором) та представити результати у вигляді аналітичного звіту за результатами дослідження.

Тема 6. Просвітницько-профілактична робота соціального педагога

Проаналізувати сучасні просвітницько-профілактичні програми для роботи зі здобувачами освіти.

Проаналізувати Листи МОН України Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби 2018-2024 р.р. (вебсайт ДНУ «ІМЗО»). Зробити міні-конспект про особливості профілактичної роботи соціального педагога.

Підготувати та провести фрагмент профілактичної роботи на довільно обрану тему (обрати з вищезгаданих листів МОН).

Підготувати та провести фрагмент просвітницької роботи з учнями чи батьками на довільно обрану тему (профорієнтації та професійного самовизначення, медіаосвіти та медіаграмотності, торгівлі людьми, академічної доброчесності, соціально небезпечних хвороб, булінгу, кібербулінгу тощо).

Тема 7. Консультативна діяльність

Розробити рекомендації батькам/учням про виховання дитини, стосунки з однолітками, захист прав тощо.

Тема 8. Навчальна діяльність

Підготувати та провести на практичному занятті мікрОВікладання на соціально-педагогічну тематику (на вибір здобувачів освіти).

Тема 9. Організаційно-методична робота соціального педагога

Проаналізувати лист МОН від 24.07.2019 No 1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України» (https://docs.google.com/document/d/1UY_xe_kXCqYFOKgjZjd5xA4-KbSBzIef-qWQoEWugPs/edit). Ознайомитись із навчальним вебінаром щодо роботи фахівців психологічної служби усіх рівнів у ЄЕСЗ (на сайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» за покликанням: <https://imzo.gov.ua/rozvytok-fakhovykh-kompetentnostey-pratsivnykiv-psykholohichnoyi-sluzhby/>)

Тема 10. Зв'язки з громадськістю

Схематично зобразити суб'єкт-суб'єктну взаємодію соціального педагога.

Роль соціального педагога в соціально-педагогічному проектуванні

Тема 11. Професійна майстерність фахівців психологічної служби

Підготувати презентацію на тему “Професійні цінності та етика соціального педагога”

Перегляд відеороликів «Психологічна хвилинка» для Всеукраїнської школи онлайн

Ознайомитись із Положенням про Всеукраїнський конкурс авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» (далі – Конкурс) відповідно до наказу МОН від 31.05.2018 No 555, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.06.2018 за No 744/32196 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0744-18#Text>).

Перегляд онлайн-семінарів для фахівців психологічної служби щодо психологічної допомоги учасникам освітнього процесу. (Перелік у листі МОН від 02.08.2022 № 1/8794-22 “Щодо діяльності психологічної служби у системі освіти в 2022/2023 навчальному році” <https://imzo.gov.ua/2022/08/03/lyst-mon-vid-02-08-2022-1-8794-22-shchodo-diial-nosti-psykholohichnoi-sluzhby-u-systemi-osvity-v-2022-2023-navchal-nomu-rotsi/>)

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ)

Індивідуально-дослідне завдання (ІНДЗ) видаються здобувачам освіти на першому занятті, і

виконуються здобувачем самостійно у письмовій формі при консультуванні з викладачем.

ІНДЗ полягає у створенні навчального лепбука на соціально-педагогічну тематику (тема обирається здобувачем освіти самостійно).

Лепбук – інтерактивна папка для здобувачів освіти та особлива організація навчального матеріалу на певну тему.

Лепбук (lap - коліна, book - книга). Якщо перекладати дослівно, то лепбук - це книжка на колінах. Часто можна зустріти й інші назви: тематична папка, інтерактивна папка, папка проектів. Але суть зводиться до того, що лепбук - це саморобна інтерактивна папка з кишеньками, міні-книжками, віконцями, рухливими деталями, вставками, які здобувач освіти може діставати, перекладати, складати на свій розсуд. У ній збирається матеріал з якоїсь певної теми.

Алгоритм створення лепбуку:

1. Обираємо тему. Темою папки-лепбуку може бути абсолютно будь-яке явище, предмет чи істота. Усе залежить від рівня знань тих, для кого ви його виготовляєте. Залежно від цього подумайте, наскільки глибоко ви збираєтеся занурюватися в тему. Від цього і буде залежати кількість розгорток й деталей вашого лепбука.

2. Складаємо план. Після того, як ви визначилися із темою, складіть його план. Лепбук має бути добре продуманий, щоб максимально структурувати інформацію та видати її цікаво і творчо.

3. Малюємо макет.

Прийшла черга візуалізувати свій проект. Ви маєте чітко уявити, що і в якому місці буде розташовано — малюнки, кишеньки, вкладки, книжечки й інші деталі. Малюємо все це від руки на звичайному листку паперу.

4. Збір інформації та матеріалу для лепбука.

5. Безпосереднє виготовлення лепбука.

6. Розмір лепбука. Стандарт — папка А 4 в складеному вигляді або А 3 у розгорнутому. Такі формати вважаються найзручнішими, однак не є догмою.

7. У лепбукі можуть бути такі елементи: кишеньки різної форми та розміру (також у вигляді книжечки чи “гармошки”), конвертики, віконця, дверцята, стрілки, карточки, елементи, які можна витягувати або які повертаються навколо своєї осі і т.п.

Критерії оцінювання ІНДЗ:

Значущість та актуальність теми — 1 бал

Достовірність та глибина інформації — 1 бал

Естетичність, оформлення роботи — 1 бал

Оригінальність, креативність — 1 бал

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти ОК «Соціальна робота в освіті» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки». Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо. Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Формою контролю вивчення ОК «Соціальна робота в освіті» є екзамен. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента становить 40 балів. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль

реалізується в різних формах, зокрема опитування, захист проєктів, робота в малих групах, індивідуальна робота студентів, виступи на практичних заняттях, участь у дискусіях та дебатах, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо. Максимальний бал за кожен з форм роботи визначено у таблиці 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного бала, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати, як правило, 40.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульної контрольної роботи у вигляді письмового або комп'ютерного тестування та проводиться або під час навчального заняття (його частини). Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить 60 балів.

Підсумкова модульна оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час на консультаціях за графіком, затвердженим на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Якщо з дисципліни підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента як сума підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з ОК (навчальної дисципліни). Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти. Іспит складається у випадку, якщо здобувач освіти бажає підвищити рейтинг або у випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки. У цьому випадку бали, набрані здобувачем за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття – на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати відповідну кількість балів, які були визначені на дану тему заняття. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікування).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагиату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного

університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в онлайн режимі за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проєкту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки).

V. Підсумковий контроль

Іспит проводиться у письмовій формі. Здобувачам освіти пропонуються три питання. Максимальна оцінка за іспит – **60 балів**.

Програма іспиту затверджується на засіданні кафедри.

Складання та перескладання іспиту проводиться згідно розкладу. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Орієнтовні питання іспиту

1. Історія розвитку соціальної роботи в освіті
2. Досвід соціальної роботи в освіті в зарубіжних країнах (на вибір)
3. Психологічна служба в системі освіти України.
4. Зміст роботи, завдання, функції соціального педагога
5. Охарактеризувати основні напрями роботи соціального педагога в закладі освіти
6. Нормативно-правова база професійної діяльності соціального педагога в системі освіти.
7. Проаналізувати ключові концепції у сучасній соціальній роботі та їх використання в освітній сфері: якість життя; ексклюзія (соціальне виключення) та інклюзія (включення); стигма та дискримінація; адаптивна розвивальна соціалізація; резилієнс (стресостійкість); насаження (емпаурмент).
8. Розвиток резильєнтності учасників освітнього процесу.
9. Стереотипи та упередження в роботі соціального педагога.
10. Використання підходу, орієнтованого на сильні сторони клієнтів в соціально-педагогічній роботі.
11. Педагогічні, соціологічні, психологічні, нетрадиційні методи в роботі соціального педагога.
12. Основні напрями та форми роботи соціального педагога в закладі освіти.
13. Основні види документів соціального педагога.
14. Загальна характеристика обліково-статистичної документації соціального педагога.
15. Загальна характеристика довідково-інформаційної документації соціального педагога.
16. Загальна характеристика документації для службового використання соціального педагога.
17. Спільне та відмінне в роботі соціального педагога та практичного психолога.
18. Планування у роботі соціального педагога.
19. Звітність соціального педагога.
20. Критерії оцінювання роботи соціального педагога
21. Рефлексія в роботі соціального педагога
22. Методи дослідження у роботі соціального педагога закладу освіти.

23. Аналіз сучасних просвітницько-профілактичних програм
24. Консультування в роботі соціального педагога
25. Використання інтернет ресурсів в роботі соціального педагога
26. Організаційно-методична робота соціального педагога
27. Зв'язки з громадськістю в роботі соціального педагога
28. Роль соціального педагога в соціально-педагогічному проектуванні
29. Супервізія як інструмент професійної підтримки та професійного розвитку
30. Професійні цінності та етика соціального педагога

VI. Шкала оцінювання

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

3 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки за умови особистого представлення завдань на практичному занятті.

2 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

1 бал - Оцінюється робота здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу за відповідною темою, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень та понять. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

0,5 бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом за відповідною темою та не в змозі його самостійно висвітлити, але присутній на практичному занятті.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям

1–59	Незадовільно	Ех	необхідне перескладання
------	--------------	----	-------------------------

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Белкіна-Ковальчук О. В. Основні напрями та завдання соціально-педагогічної роботи з сім'ями учасників АТО / ООС. *Актуальні проблеми соціальної роботи та соціального забезпечення : європейський та національний вимір* : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Луцьк, 27–29 травня 2021 року / за заг. ред. С. Ю. Чернети. С. 68-73.
2. Белкіна-Ковальчук О. В. Особливості реєстрації випадків насильства в закладах загальної середньої освіти. *Вісник ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки*. 2018. Випуск 150. С. 11-15.
3. Белкіна-Ковальчук О. В. Профілактика та подолання булінгу в закладах вищої освіти. *Humanitas*. 2021. Випуск 1. С. 3-8.
4. Белкіна-Ковальчук О. В. Сімейне неблагополуччя та його наслідки: соціально-педагогічний аспект. *Humanitas*. 2021. Випуск 3. С. 20-28.
5. Белкіна-Ковальчук О. В. Соціально-педагогічна робота в закладах освіти : методичні рекомендації щодо виконання практичних робіт та самостійної роботи студентів / укладач Олена Віталіївна Белкіна-Ковальчук. Луцьк, 2022. 40 с.
6. Белкіна-Ковальчук О.В. Соціально-педагогічна робота з сім'єю в закладах освіти // Соціальна робота з сім'ями: теорії, моделі, ефективні практики : колективна монографія / за редакцією В. Петровича, С. Чернети. Луцьк : ФОП Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф». 2021. С. 176-217.
7. Белкіна-Ковальчук О. Шкільна медіація як засіб формування безпечного освітнього середовища. *Innovative projects and paradigms of international education. A collection of theses: materials of I International multidisciplinary scientific and practical Internet conference «Innovative projects and paradigms of international education»* (Georgia, Tbilisi, Ukraine, Kyiv, February 28 - March 1, 2023), Georgian Aviation University, 2023, p. 18-22.
8. Белкіна-Ковальчук О., Мельничук Д. Життєстійкість у системі споріднених понять. Ввічливість. *Humanitas*. 2024. №1. С. 10-18. doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2024.1.2>
9. Впроваджуємо інклюзію в заклади освіти. URL : https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2023/09/Inclusion_zaklad_osvity_SQE-SURGe_2023.pdf
10. Науково-методичне забезпечення діяльності психологічної служби системи освіти в умовах децентралізації (моделі, досвід) : колективна монографія / наук. ред. В.Г. Панок. Київ : Ніка-Центр, 2020. 152 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/722337/1/nauk-metod-zabezp-dialnosti.pdf>
11. Оліфірук В., Белкіна-Ковальчук О. Соціально-педагогічна профілактика торгівлі людьми серед учнівської молоді. *Педагогіка* : зб. наук. пр. : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції науковців, аспірантів та студентів «Актуальні проблеми педагогіки, соціальної роботи та соціального забезпечення» (17 травня 2023 р.) / за ред. В. З. Антонюка, С. Ю. Чернети та ін.. Луцьк, 2023. С. 115-117.
12. Протидія булінгу в закладі освіти : системний підхід. Методичний посібник. / Андрєєнкова В. Л., Мельничук В. О., Калашник О. А. К. : ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 132 с.
13. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи : навчально-методичний посібник. Львів : Растр-7, 2021. 324 с.
14. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
15. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч.; Ч. І. Сучасні орієнтири та ключові технології / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрович. К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.
16. Соціально-педагогічна підтримка дітей та учнівської молоді: монографія / [Алексєнко Т. Ф., Жданович Ю. М., Малиношевський Р. В. та ін.] / за заг. ред. Т. Ф. Алексєнко.

К. : ТОВ «Задруга», 2017. 168 с.

17. Svitlana Cherneta, Oksana Zhuk, Nadiia Savchuk, Mykola Babii, Olena Bielkina-Kovalchuk/ Social issues of modernity and their impact on socio-psychological health in the community. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research/ 2024. 14/01-XLII. pp. 177-181. https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140142/papers/A_36.pdf Web of Science Core Collection

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. «Банк програм для неповнолітніх у конфлікті з законом». URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psycholohiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/najkraschi-rozrobky-metodyky-treninhy-zhurnaly/>.
2. Діагностичний мінімум соціального педагога URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psycholohiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/navchalno-metodychni-materialy-dlya-psycholohiv/psychodiahnostychna-robota/>.
3. Корекційно-розвиткові програми. URL: <https://imzo.gov.ua/vseukrains-kyy-konkurs-avtors-kykh-prohram-praktychnykh-psycholohiv-i-sotsial-nykh-pedahohiv-novi-tekhnohii-u-noviy-shkoli/avtors-ki-prohramy/avtors-ki-prohramy-2020/>
4. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/zagalno-serednya-osvita/korektsiyni-programi/>
5. Лист МОН від 24.07.2019 № 1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України» URL: https://docs.google.com/document/d/1UY_xe_kXCqYFOKgjZjd5xA4-KbSBzIef-qWQoEWugPs/edit).
6. Матеріали щодо запобігання та протидії насильству для практичного використання фахівцями. URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psycholohiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/najkraschi-rozrobky-metodyky-treninhy-zhurnaly/>
7. Методичні матеріали щодо профорієнтаційної роботи для працівників психологічної служби URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/proforiientatsiyna-robota/>.
8. Методичні рекомендації, орієнтовні циклограми діяльності працівників психологічної служби різних типів закладів освіти, розроблені Українським науково-методичним центром практичної психології і соціальної роботи. URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psycholohiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/navchalno-metodychni-materialy-dlya-psycholohiv/psychodiahnostychna-robota/>.
9. Наказ МОН від 22.05.2018 № 509 «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України». URL: <https://imzo.gov.ua/2018/05/25/nakaz-mon-vid-21-05-2018-509-pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-psycholohichnu-sluzhbu-u-systemi-osvity-ukrajiny/>
10. Нормативно-правова база. URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/normatyvno-pravova-baza/>
11. Перелік просвітницько-профілактичних програм. URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psycholohiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/najkraschi-rozrobky-metodyky-treninhy-zhurnaly/>
12. Програми факультативів, спецкурсів і курсів за вибором. URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/fakul-tatyvy/>
13. Профілактичні програми для фахівців психологічної служби. URL: <https://docs.google.com/document/d/1zi31pjwMLqRSjoXpe5vFCkPdl8Sqs2JbSYeOITyfgk/edit>